

Vychází každý čtvrtek o
9. hodině. Expedice se
nachází v Nových alejích
číslo 116.

DALIBOR.

Předplacení při odbírání
v Praze pro měsíce říjen,
listopad a prosinec 50 kr.,
s poštou 1 zl.

Hudební týdeník s měsíční notovou přílohou.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Nakladatel :

Robert Veit.

Číslo 2.

14. října 1858.

1. ročník

NÁŠ ZPĚV.*

Zem Čechů velký krásný hvozd,
jenž zpěvem mocně zvučí,
že srdce mile okřívá
a srdcem být se učí.

A venku tam ať jakkoliv
se na nás chtějí dívat:
tu přednost máme před světem, —
my dovedeme zpívat.

My máme pěvců knížata
a zpěvu statné reky,
nám šumí háje písněmi
a zpívají nám reky.

Nás matky kojí písněmi,
hoch zpívat učí děvů,
my máme po všech končinách
své apoštoly zpěvu.

Protož nech jiný dobývá
blesku a hromu řevem:
my též umíme kralovat,
leč vítězíme zpěvem.

Vítězslav Hálek.

*) Na tuto zdařilou báseň vypisujeme cenu pro hudební skladatele, kteří ji nejlépe ve čtverozpěv pro mužské hlasy (I a II tenor a I a II bass) uvedou. Cena záleží v skvostném „Album“, obsahujícím kusy pro piano v ceně dvou dukátů. Skladby, opatřené heslem a zapečetěným psaním, v němžto skladatelé svá jména udají, necht se zašlou v partituru i s jednotlivými hlasy franko do 30. listopadu t. r. expedicí Roberta Veita, v nových alejích 116—II. Jména soudců, kteřížto cenu přiřknou, sdělíme později. Skladbu, cenou obdařenou, podáme na přes rok v příloze k „Daliboru.“

Redakcí.

Harfenice.

Výjev ze života hudebnického.

(Pokračování.)

Oblíčeje celé rodiny jsou rázu jižního. Oba hoši prozrazují i pod nepořádným oblekem krásný vzrůst a mají ušlechtilou tvářnost. Slepá matka neustále ohmatává, což bezpochyby ve zvyku má, jejich kadeřavé hlavy a oblíčeje. Jest as 30 let stará a drží hlavu tak hrdě, že by za vzor ženské krásy sloužit mohla. Její vysoké, černými pěkně uhlazenými vlasy ozdobené čelo prozrazuje přísnou, ba skoro zasmušilou vážnost. Nos má krásný jako dlátkem co nejbedlivěji utvořený, ústa její velmi něžná a spolu i vážná mají výraz zmužilosti, šlechtného snášení a mobu říci mužské odhodlanosti. Vkusně okrouhlá brada mírní však přísnost oblíčeje jejího, oči jsou uzavřeny pod jemným obočím a toliko hnědá španělská pleť prozrazuje jižní původ. Mužská ráznost se jeví v těchto tazích, která by se hrdou a vzdornou nazvatí musela, kdyby klidnost a nevýslovná jemnost její ústa nezdobily. Antická krása spočívá v tomto oblíčeji a přede nás cos jiného, než pouze uzavřené a všeho světla prosté oči, upomíná trapným způsobem na zkamenělou sochu Sfinxidy. Promluví-li však tato žena, co se zřídka a to jen v nejčistším florentinském nářečí stává, zní její hlas tak dojemně a libě jako večerní hlahol zvonů.

Též hudebník jest neobyčejný zjev. Jeho oblíčeje prozrazuje Korsikána. Nevýslovné utrpení je v něm vryto; okrouhlé čelo jeho se nikdy nevyjasňuje a smutek kolem křečovité uzavřených rtů rozhostěný již drahý čas nedal přístupu libému úsměvu. Jeho černé, ohnivé oko zírá začasto před sebe; k slepé manželce se chová vždy velmi šetrně. Hned při jejich vstoupení mi bylo nápadné, že mimo své housle také její harfu nesl. Ona mu byla zase až otrocky oddána a zdálo se, jako by jeden u druhého velké provinění napravití chtěl. A tak také bylo. —

Jak jsem se později sám z jeho úst dověděl, byl z počátku od rodičů svých k lékařství ustanoven, stal se jak theoretickým tak též praktickým ranhojičem. Zároveň

byl též velký dilettant hudby a co čacký houslista nejenom na kůru, alebrž také i v divadelním orchestru rád vídán. Při jedné operní a taneční zkoušce seznal jistou španělskou tanečnici, kterou za příčinou její černých ohnivých očí vůbec „Pochodní“ nazvali. Signora zpozorovala v brzku hluboký dojem, jakého byla v mladém Korsikánu způsobila, avšak i on ji v skutku tak zajímal, že jej z nemalého kruhu svých zbožňovatelů, mezi nimiž též vysoce postavené bohaté osoby byly, za šťastného milence a konečně za chotě vyvolila.

By ji na divadelní dráze bez překážek doprovázeti mohl, odřekl se svého povolání a následoval ji co houslista orchestru.

I zdálo se, že se samou rozkoší rozplynou. Byliť úplně šťastni.

(Dokončení.)

O prvních začátcích na piano.

Sděluje *Frant. Blažek*, učitel harmonie na ústavě varhanickém.

(Pokračování.)

II. L e k c í.

Roztrídění tónů do oktáv a jmena oktáv.

V předešlé lekci přišel žák k poznání, že stává více než jednoho *c*, *d*, *e*, *f*, atd., a že se od sebe liší svou rozdílnou výškou neb hloubkou zvuku. Zbývá tedy ještě, aby stejnojmenné klávesy neboli tóny dovedl u pojmenování od sebe rozeznávat. To se docílí, když si vesměs všechny tóny rozdělíme v oktávy. Především ale je zapotřebí, aby žák pochopil, co jest oktáva?

Vysvětlení by se mohlo státi asi takto: Každá řada sedmi klávesů až k osmému, kdežto osmý s prvním se dlé jmena, ne ale dlé zvuku opakuje, nazývá se oktávou neb osmici. Začnu-li kterýmkoliv klávesem a jdu-li postupně dolů neb nahoru, shledám, že má osmý tón s prvním vždy stejné jmeno, na př:

$\overline{c\ d\ e\ f\ g\ a\ h\ c}$, $\overline{d\ e\ f\ g\ a\ h\ c\ d}$, $\overline{e\ f\ g\ a\ h\ c\ d\ e}$.

Tyto stejnojmenné tóny *c* — *c*, *d* — *d*, *e* — *e* slovou oktávy neb osmice. V objemu oktávy se nachází sedmero rozdílných tónů, osmý, jak již praveno, jest opětování prvního, s tím však jediným rozdílem, že jest o osm tónů, neb jak jináče říkáme, o oktávu výše. Rozumí se samo sebou, že se to názorně na klávesnici ukázati musí.

Nyní ať si žák na klávesnici všechny tóny od nejhlubšího *c* na oktávy rozdělí a stalo-li se, doloží učitel, že ona nejhlubší oktáva se jmenuje kontraoktávou,*) po ní následuje velká, po této malá, pak za ní jednou,

*) Na starších klavírech nenačází se úplná kontraoktáva, nýbrž velká.

dvakrát, třikrát, čtyřikrát a pětikrát čárkována oktáva. Také slýcháme jmenovat osmi-, dvou-, jedno-, půlstopovou oktávu, čehož původ jest, že osmistopová varhanní píšťala vydává velké (*C*), čtyřstopová malé (*c*), dvoustopová jednočárková (*c*), jednostopová dvoučárková (*c*), a půlstopová třikrát čárková (*c*).

Všechny tóny, jež zaujímá kontraoktáva, zovou kontratóny; tóny, jež zaujímá velká oktáva, zovou velké tóny, jež malá, malé; jednočárková, jednočárková a t. d. Následovně obdrží každý tón přídatné jmeno od té oktávy, v které se nachází. Pak ať žák jmenuje po pořádku od dola i se shora všechny oktávy, jak jich na klavíru stává, dále necht vyhledá a jmenuje přeskokem oktávy a posléze ať vezme na udání učitelovo jednotlivé tóny z rozličných oktáv, na př. $\overline{c\ d}$, neb $\overline{c\ e}$ atd. Při tom cvičení pozdrží se učitel tak dlouho, až u žáka všechna pochybnost o poloze tónů zmizí.

Tím způsobem obdrží žák vědomost a přehled všech tónů vesměs a oktáv na klávesnici se nacházejících, a učí se tóny dle znění poznávat, zvláště však když se vede k tomu, aby také udal, v které oktávě učitel uhodil, na př. *c*, *d*, *e*, *f* atd.

Poznamenání. Úloha může záležeti v tom, že učitel napíše velká, malá, jednou, dvakrát, třikrát čárková písmena. Prvními se rozumí tóny velké oktávy, druhými tóny malé oktávy atd. Nyní ať žák tóny ty na klávesnici vyhledá! Pro tóny kontraoktávy hodí se velké písmeno, pod nímž se čárka nachází, na př. $\underline{C\ D}$ atd.

(Pokračování.)

Jan Nep. A. Vitásek.

Životopisní nástin sděluje redaktor.

(Pokračování.)

Vitáskovy uslechtilé způsoby a jeho mravní charakter získaly mu všude dobrých přátel a příznivců. Není divu, že si ho i česká šlechta ještě lepe vážiti počala. Jeho kníže a dobrodinec August z Lobkovic zlepšil jeho okolnosti a hrabě Bedřich z Nosticů učinil ho svým koncertním mistrem, učitelem hudby a tajemníkem kancelářským. Nedlouho na to vyvolila ho jednota hudebních umělců v Praze za svého asistenta, kladouc si to za čest, že takovému slovutnému muži toto čestné místo svěřiti může. Veliké zásluhy, jichžto si Vitásek o hudbu dobyt, byly příčinou, že ho kapitola chrámu sv. Víta za nástupce znamenitého kapelníka Koželuha dne 1. dubna 1814 zvolila. Od toho času však byly jeho prázdné hodiny velmi obmezeny, a to tím více, anto s oním místem dohlídka a vyučování zpěvácckých hochův spojeny byly a svědomité vykonávání rozvětvených povinností mnoho času mu odjímalo.

Vitásek byl od svých spoluobčanů nad míru ctěn a vážen; ano i milost dobrotivého vladaře císaře Františka ho mnohokrát oblažila. Kdykoliv císař František hlavní město Čech navštívil, podal toho Vitáskovi důkazů, jmenovitě svědčí o tom ta okolnost, že si císař opis jedné Vitáskovy mše sebou do Vídně vzal.

Po smrti Salieriho 7. května 1825 byl Vitásek neočekávaně co prozatímní dvorní kapelník do Vídně povolán; avšak buď churavost, buď zcela nepodstatná bázeň, že by ve svém pokročilém stáří rozsáhlejší činnosti dostáti nemohl, byly původem, že čestného toho místa s díkem se odřekl. Co pravý vlastimil hleděl raději vlasti, jížto za vychování a výživu svou co děkovati měl, své síly věnovati.

Dne 7. prosince 1839 zemřel slavný tento hudební umělec na nervní souchotiny. Jak velice Vitásek nejen co kapelník a skladatel, nýbrž i co učitel hudby ctěn a milován byl, vysvitá z toho, že jistý kruh šlechtických dám, nejvíce jeho žákyň, k narozeninám Vitáskovým, jež do února připadaly, zvláštní slavnost připravoval, při nížto Vitáskovi stříbrný čestný pokál odevzdán býti měl.

Zhotovení pokálu uloženo bylo Pražskému akademiku

a stříbrníku Fortnerovi. Hošek složil k slavnosti té příslušné básně, jež v hudbu uvesti se chystali doktor Kleinwachter a B. Kittl. Avšak u prostřed těchto příprav překvapila smrt důstojného kmeta.

Místo, kdež pozůstatky zesnulého Vitáska spočívaly, nebylo žádným znamením vyznačeno. Snadno by mohla na nás tím způsobem v pozdějších letech výčitka upadnouti, jež se dělá s právem obyvatelům sídelního města, kdež Mozart svého ducha vypustil. — Příčiněním však a horlivostí V. Horáka, zasloužilého ředitele kůru a skladatele, stalo se, že výčitka ta se nám nestane. V. Horák zavedl totiž r. 1847 subskribci u ctitelů a přátel Vitáskových, by se dotčenému korifeovi vlastenské hudby, příteli Mozartovu, slušný pomník postavil a jeho kosti do podstavku složily. Tento pomník, z pískovce od znamenitého sochaře Josefa Maxe zhotovený, byl na Malostranském hřbitově v úterý dne 7. prosince na den úmrtí Vitáskova posvěcen. Velebný pan scholastikus Rauch konal onen obřad, při němž některá čísla z Vitáskových requií od Pražských hudebních umělců provozována byla.

(Dokončení.)

FEUILLETON.

Zprávy domácí.

(Opera.) Nordstern (Severní hvězda), opera ve 3 dějstvích od Scribea, hudba od Giacomu Meyerbeera, dávala se dne 9. října ponejprv. Děj této opery je z dějin ruských a zní takto: Dělníci čudští pítí v lese u Wiborgu na zdraví svého krále a pobízejí cukráře Daniloviče, by také přijel na zdraví jejich vladaře. Tomu však zpouzí se Danilovič; dělníci naň dorážejí, tu jim však vstoupí vstříc se sekerou tesař Petr Michaelov (Cár), jenž na svých cestách do Čudska (Finnland) přišel, do markytánky Kateřiny, u lesa bydlící se zamiloval. Spor tento netrvá dlouho, an hlahol zvonů volá dělníky k práci. Na to slyše Petr na fletnu píseň od truhláře Jiřího, bratra Kateřiny, provedenou, pospíchá k němu. Tu přijde Kateřina se zprávou, že Proskovia bude chotí Jiřího; brzy na to přikvapí Proskovia sama s novinou, že do této krajiny přišli kozáci a přinesla Kateřině od přednosta města psaní, v němž jí on sděluje, že ruští důstojníci rozkázali, by 12 nováčků (rekrutů) z Wiborgu jim odvedeno bylo; dále píše, že mu na místo Jiřího nějakého zastupitele postavit musí. Nad tím rmoutí se Proskovia, avšak Kateřina všechno dobře zprostředkuje tím, že se co nováček místo Jiřího odvésti dá. Jiří i Proskovia stanou se manželi a nováčkové odtáhnou. (1. dějství.) V táboře počne zpěv kozáků a granátníků, na to objeví se Kateřina co nováček ve vojenských šatech rozmlouvajíc s desátníkem Gricenkou, jenž od jistého spiknulého důstojníka obdržel odměnu a list, z něhož vysvitá, že se ve vojště pikle kují. Blíže nich na to vystaví se stan, u něhož Kateřina co vojín na stráž stojí. V stanu sedí setník Petr a poručík Danilovič, bavíce se s dvěma markytánkami. Kateřina je pokradmo pozoruje; když ale Gricenka ji vystřídat chce, zpouzí se Kateřina a dá konečně Gricenkovi políček. Gricenka to žaluje setníku, a opilý Petr (Cár) neznaje Kateřiny v šatu

vojenském o milost prosící, rozkáže, by nováčka odvedli a zastřelili. Avšak náhle se vyjasní Petru, že slyšel známý hlas i poručí, by Gricenka nováčka nazpět přivedl. Gricenka odkvapí, přijde však brzy nazpět a vypravuje, že nováček nějaký list mu dal a pak do řeky skočil. Petr otevře list, najde prsten od Kateřiny a jiné psaní, v němžto jména spiklenců se nacházejí. V tom přicházejí spiklenci pod vedením vrchníka Kermolova, avšak Petr přemluví je na polo a dá se poznati, že on je cár sám. Tu padnou všichni na kolena, a přísahají cárovi věnost. Konečně zazní znamení k bitvě a vojsko se hrne do boje. (2. dějství.) Nový tu obrat! Cár se nachází s Danilovičem v paláci a velí, by ti, kteří z Čudska sem přijdou, mu předvedeni byli. Nyní se ohlásí Jiří s Proskoviou, a osvědčí listem, že sloužil ve vojště. Gricenka domnívá se z listu a z tváře příchozího, že to musí být ten, co mu políček zasadil, a hrozí mu smrtí. V tom přistoupí Danilovič a propustí je. Na to přichází cár Petr a vypravuje, že na blízku slyšel hlas Kateřiny. Danilovič přisvědčiv mu sděluje, že jí dal vyhledat; ale že je smyslů zbavena. Tu opět oblekne se Danilovič za cukráře a jde k dělníkům čudským, kdež se také Kateřina s Jiřím a Proskoviou nachází. Náhle slyšet zvuky fléten. Kateřina pozná, že to je Petr a zpívá po flétnách, až konečně Petr se objeví a ji za svou choť prohlásí. (3. dějství.)

Scribeův text je náhrn nepravdivostí, nesmyslů a lapání po efektech; je to přepracování pruské národní opery „Vielka oder das Feldlager in Schlesien“, jížto Meyerbeer pro Pařížskou komickou operu složil. Overtura k „Severní hvězdě“ jest, jakož i celé dílo slabá a stejné as ceny s ouverturami Aubera, Herolda atd., ano některé myšlenky jsou z jeho dřívějších italských oper vyňaty. Některá čísla jsou však předc zajímavá; jmenovitě obsahuje táž opera mnoho charakterističného a poskytuje lepšího obrazu života v ležení vojenském. Partie Kateřiny

jest ve svém původním pojmutí co „Vielka“ pro Jenny Lindovou psána, která ji v Berlíně a ve Vídni platnosti dodala a jmenovitě v triu pro jeden hlas a dvě flétny v 3. dějství každého k podivení zanítila; avšak je to trio, kteréž co do umělkování (raffinement) a zpěvoznanství sobě rovného nemá. Směšna je v této opěře ta okolnost, že ve „Vielce“ vším právem upotřebený Dessavský pochod v „Severní hvězdě“ co p o s v a t n ý p o c h o d cíara objeví se a co více, že ony zvuky Rusy nadchnou, které jim ve skutečnosti u Zorndorfu nemilé byly. Slovem opera ta je zajisté nejslabší dílo Meyerbeerovo. Ostatně jest Meyerbeer vzdor mnohým pokleskům mistr jak v harmonii tak orchestrací. Pravda jest sice, že Meyerbeer často baží po efektech; ale on je také nalezne, co zatím jiní skladatelé rádi by po efektech lapali, kdyby je našli. Co do provedení opery zbývá nám podotknouti, že slečna Brennerová (Kateřina) svou přetěžkou úlohu mistrně provedla, sl. Tipková (Proskovia) chvalně ji rozluštila a že p. Steinecke (Petr) až do druhého dějství, kdež ochraptěl, požadavkům zadost učinil. Dobře si počínali Fektér (Danilovič) a Hovemann (Gricenka), jakož i celý orchestr. Dne 6. října dávala se opera „Der Waffenschmied“, dne 12. října „Die Jüdin“ (Židovka) od Halevyho.

— Nedostatek hudebníků pro nástroje foukací při c. k. plukovních kapelách přiměl jednotu k zdokonalení vojenské hudby, cvičení na křidlatci (Flügelhorn), na milozvučce (Euphonion) a na polnici (Trompete), bezplatně udělovati. K tomuto bezplatnému vyučování připouští se každoročně ti, kteří již v jednom z těchto hudebních nástrojů nějakou známost mají; a sice za první přijímání budou za cvičence pro c. k. plukovní kapely mladíci 16tiletí, jižto ale 19tý rok ještě nepřekročili, a po přijmutí k týkajícímu se c. k. pluku zde pozůstanou na čas svého cvičení ve stravování vojenském. Za druhé přijmou se cvičenci, kteří 16tý rok věku svého nedosáhli; ti však musí se sami stravovati, po ukončeném cvičení ale budou vrážděni mezi c. k. vojenské kapely, kdež ihned obdrží zvláštní přídavek na svůj žold a mají také čáku k brzkému postoupení. Z ohledu vychovanců druhého druhu musí se rodičové nebo poručníci zavázati, že cvičence po skončeném vycvičení do c. k. vojenských kapel vtěliti dají. Zápisy trvají až do konce října v truhlářské ulici čísl. 1112—II. u ředitele p. Pavlisa.

— Pan J. U. Dr. Aug. Ambros skládá na přání ředitele divadla pana Thomé hudbu k 5 neb 6 obrazným skupením, výjevy ze života maršálka Radeckého představujícím. Nejdřív začne úvodní hudba a pak průvod ku každému jednotlivému skupení pro celý orchestr. Skupení tato provedena budou v divadle na den z a s v ě c e n í p o m n í k u maršálka R a d e c k é h o.

— Pan Václ. Horák, na slovo vzatý ředitel kůru, obohátí literaturu kostelní hudby novou krásnou skladbou; složil totiž mši do D-moll, která se výborně hodí pro střední svátky a na venek k poutím.

— Nadaná žákyně konservatoria, slečna Alojsie Blažková, jež roku 1857 do ústavu vstoupila, přijata jest, jak se dovídáme, z koncertní školy do operní, a vystoupí snad letos v koncertu konservatoria.

— Slečna Vilémína Medalová vyzvána jest na návrh pana Lukese od výboru „Besedy slovanské“ ve Vídni, by zpívala v dotčené besedě.

— Do Ž o f í n s k é A k a d e m i e přijato jest 35 chovanců.

— Koncerty Ceciliánského spolku, kterýž již po 18 let svými zajímavými koncerty velkých zásluh o vkus hudební v Praze si dobyl, začnou začátkem měsíce listopadu. V prvním uslyšíme neznámou zde skladbu Schumannovu „Der Rose Pilgerfart“ (Pouť růže), ježto básnickým vzletem vyniká.

(K.) Z **Poličky** dne 6. října. Dnes dával zde pan Frant. T o m á š e k, žák Pražského konservatoria, koncert na housle a osvědčil svým vkusným přednesem těžkých variací na národní hymnu a provedení motivů z „Normy“, že je obratným houslistou a žákem pana Mildnera. Návštěva byla slabá.

Zprávy z Rakouska a z ciziny.

Hanover. Ku konci října bude se dávat na dvorním divadle opera „Ilka“ od Fr. Dopplera, kapelníka z Vídne, který ji osobně řídit bude.

Milán. Nejnovější opera „Pelagio“ od Mercadante nelíbila se mnoho, jest sice dobře instrumentována, avšak schází jí jarost myšlének.

Paříž. Italská opera začne 2. října operou „Trovista.“ — Hector Berlioz uveřejní pod názvem „Memoires d'un musicien“ (Pamětnosti hudebníka) autobiografické úryvky, ježto prý pikantním slohem vynikají.

Petrohrad. Na rozkaz vlády bude zde zřízeno hudební konservatorium. K tomu cíli poslán byl hrabě Solohub do Francie a Belgie, by si tamější konservatoria prohlídl.

Reusz. Dne 8. a 9. srpna odbyvala se zde pátá dolnorýnská slavnost, při nížto se 1000 zpěváků zúčastnilo. Zpěvácký spolek z Cách (Aachen) a z Crefeldu obdržely ceny za nejlepší přednesení vokálních skladeb.

Rio-Janeiro. Věhlasná zpěvkyně Signora Medori přijala zde místo u opery.

Turín. Slavný bassista Rokytanský, Čech, jest na příští karneval angažován k zdejšímu divadlu Carignano.

Varšava. Moniuszko pracuje na opěře „Rokycana“, k nížto mu Korzeniowski text z české historie napsal.

Videň. Kapelník Strauss přijede sem v listopadu nazpět z Petrohradu; avšak kapella zůstane v sídelním městě Cára a bude v koncertech vystupovat. — Pianní virtuos Leop. z Meyerů přibyl sem ze své cesty po Anglicku a Německu. — Dne 7. t. m. konalo se u přítomnosti městského přednosty rytíře ze Seillerů slavné odkrytí památné desky Františku Schubertu, slavnému skladateli písní. Deska je z krásného černošedého mramoru a má nápis „Franz Schuberts Geburtshaus“. V pravo nachází se lýra, v levo vavřínový věvec.

Dur a Moll.

Beethoven zapomněl se v jisté společnosti u dvoru tak dalece, že císaři Josefu notně takt na záda dával. Týž velkomyslný vladař nezazlil za to Beethovenovi, alebrž říkával, že dostal od svého podanného rány a že ho předc netrestal. (Životopis znamenitého tohoto skladatele nachází se i s podobiznou v krásném kalendáři „Pokladnice českomoravská“ na rok 1859, jež vyšla u Bellmanna v Praze.)

Listárna. Panu F. K. v Počátkách: Díky, obrátíme se na pana M. Listy na redaktora nechť se zasílají do expedice Dalibora. Panu J. H. v Pečíně: Museli jsme 14 kr. stř. za Vaše nefrankované psaní zaplatit; račte nám je při příležitosti poslat. Panu V. Š. v Popovicích. Za Vaše nefrankované psaní zaplatili jsme 6 kr. stř. Račte to podruhé vynahradiť.